

VOET & DRUGBELEID OP SCHOOL

Met een Drugbeleid Op School werkt de school op een beleidsmatige manier rond alcohol- en andere drugs: er is aandacht voor regelgeving, educatie, begeleiding en structurele maatregelen.

Deze beleidsmatige aanpak maakt deel uit van een gezondheidsbeleid op school en is gebaseerd op het principe dat gezondheidsbevordering veranderingen beoogt door gezondheidseducatie, het nemen van structurele maatregelen, afspraken en begeleiding. (Meer info: Vitaminen voor een gezondheidbeleid op school, VLOR 2009 | www.gezondopschool.be).

Met een drugbeleid anticipeert de school op mogelijke problemen met drugs of druggebruik. **Bovendien werkt de school hiermee rond de nieuwe VOET, en niet enkel met de pijler educatie, maar door te werken aan het geheel van een drugbeleid.**

We lichten dit toe:

Regelgeving

In de pijler 'regelgeving' bepaalt de school de regels met betrekking tot bezit, gebruik, onder invloed zijn, delen en dealen van genotmiddelen op school. De school tekent ook procedures uit met een taakverdeling voor actoren (betrokkenen of verantwoordelijken) en hoe er gereageerd wordt bij (vermoeden van) regelovertreding. De school communiceert dit beleid ook naar diverse partners: leerlingen, ouders, ... en licht ook toe waarom de school deze regels en procedures vooropstelt.

De school werkt hiermee aan de VOET (te verfijnen of verbreden afhankelijk van de competenties die de school wil benadrukken vanuit haar pedagogische visie):

STAM

ET 20 De leerlingen nemen verantwoordelijkheid op voor het eigen handelen, in relaties met anderen en in de samenleving.

Context 1 Lichamelijke gezondheid en veiligheid

C1, ET 8 De leerlingen schatten de risico's en gevolgen in bij het gebruik van genotmiddelen en medicijnen en reageren assertief in aanbodsituaties.

C1, ET 15 De leerlingen beseffen dat maatschappelijke fenomenen een impact hebben op veiligheid en gezondheid.

Context 5 Politiek-juridische samenleving

C5, ET 2 De leerlingen passen inspraak, participatie en besluitvorming toe in reële schoolse situaties

C5, ET 5 De leerlingen tonen aan dat het samenleven in een democratische rechtsstaat gebaseerd is op rechten en plichten die gelden voor burgers, organisaties en overheid.

Begeleiding

In deze pijler tekent de school de stappen uit die ondernomen worden wanneer de school bezorgd is over een leerling die minder goed functioneert. Er wordt stilgestaan bij wie welke taak en rol opneemt bij het opvolgen en het signaleren van verminderd functioneren, het begeleiden en eventueel doorverwijzen van leerlingen met drugproblemen. CLB is hierbij een belangrijke partner.

Ook hier bepaalt de school de communicatie met de ouders en andere partners (externe HV, ...)

De school zorgt met dit aanbod voor een concrete realisatie van de volgende VOET (te verfijnen of verbreden afhankelijk van de competenties die de school wil benadrukken vanuit haar pedagogische visie):

STAM

ET 1 De leerlingen brengen belangrijke elementen van communicatief handelen in de praktijk.

ET 27 De leerlingen dragen zorg voor de toekomst van zichzelf en de ander.

ET 24 De leerlingen maken gebruik van de gepaste kanalen om hun vragen, problemen, ideeën of meningen kenbaar te maken.

Context 2 Mentale gezondheid

C2, ET 3 De leerlingen erkennen probleemsituaties en vragen, accepteren en bieden hulp.

C2, ET 6 De leerlingen stellen zich weerbaar op.

Educatie

In deze pijler tekent de school een actieplan uit om op een effectieve manier alle leerlingen te sensibiliseren, informeren en vaardigheden bij te brengen in het omgaan met alcohol en andere drugs. Volgende elementen komen hierbij zeker aanbod: corrigeren van verkeerde beeldvorming (jongeren overschatten systematisch het middelengebruik bij leeftijdsgenoten) en werken aan persoonlijke en sociale vaardigheden (zich manifesteren in een bepaalde situatie, respect krijgen van vrienden, omgaan met druk van leeftijdsgenoten, eigen beslissingen nemen, ...). Daarnaast wordt nagestreefd om interactief te werken, de leefwereld van de doelgroep centraal te stellen en aan te sluiten bij het kennis- en ervaringsniveau van de leerlingen. De cijfers rond middelengebruik bij de Vlaamse leerlingen bieden hiervoor een goede houvast. Zij geven aan dat in de eerste graad aandacht nodig is voor het verstandig leren omgaan met alcohol gezien de grote groep leerlingen die op 12-14-jarige leeftijd reeds alcohol drinkt. In de tweede graad dringt het werken rond de cannabisthematiek zich op: 15-16 jaar is een scharnierleeftijd voor cannabisgebruik. Wat andere illegale drugs betreft kan het in de derde graad toch belangrijk zijn om dit thema uit te diepen. Uiteraard blijft maatwerk belangrijk en kan de school gebruik maken van diverse materialen om concrete invulling te geven aan het actieplan.

Gezien deze brede benadering van drugeducatie, kunnen we stellen dat de school hierdoor werkt rond volgende VOET (te verfijnen of verbreden afhankelijk van de competenties die de school wil benadrukken vanuit haar pedagogische visie) :

STAM

ET 12 De leerlingen zijn bekwaam om alternatieven af te wegen en een bewuste keuze te maken.

ET 14 De leerlingen gaan alert om met media.

ET 16 De leerlingen houden rekening met ontwikkelingen bij zichzelf en bij anderen, in samenleving en wereld.

ET 20 De leerlingen nemen verantwoordelijkheid op voor het eigen handelen, in relaties met anderen en in de samenleving.

ET 21 De leerlingen verwerven inzicht in de eigen sterke en zwakke punten.

ET 22 De leerlingen ontwikkelen een eigen identiteit als authentiek individu, behorend tot verschillende groepen.

ET 27 De leerlingen dragen zorg voor de toekomst van zichzelf en de ander.

Leren leren

1ste graad, ET 6 De leerlingen raadplegen adequaat een documentatiecentrum, bibliotheek en multimedia.

1ste graad, ET 10 Bij het oplossen van een probleem: herformuleren de leerlingen het probleem; bedenken zij onder begeleiding een oplossingsweg en lichten die toe, passen zij de gevonden oplossingsweg toe.

2de graad, ET 3 De leerlingen kunnen uit gegeven informatiebronnen en – kanalen kritisch kiezen en deze raadplegen met het oog op te bereiken doelen.

2de graad, ET 9 De leerlingen trekken conclusies uit eigen leerervaringen en die van anderen.

2de graad, ET 10 De leerlingen beseffen dat er verschillende oorzaken zijn voor slagen en mislukken.

3de graad, ET 3 De leerlingen kunnen diverse informatiebronnen en –kanalen kritisch kiezen en raadplegen met het oog op te bereiken doelen.

3de graad, ET 6 De leerlingen kunnen op basis van hypothesen en verwachtingen mogelijke oplossingswijzen realistisch inschatten en uitvoeren.

3de graad, ET 7 De leerlingen evalueren de gekozen oplossingswijze en de oplossing en gaan eventueel op zoek naar een alternatief.

Context 1 Lichamelijke gezondheid en veiligheid

C1, ET 8 De leerlingen schatten de risico's en gevolgen in bij het gebruik van genotsmiddelen en medicijnen en reageren assertief in aanbodsituaties.

C1, ET 15 De leerlingen beseffen dat maatschappelijke fenomenen een impact hebben op veiligheid en gezondheid.

Context 2 Mentale gezondheid

C2, ET 6 De leerlingen stellen zich weerbaar op.

Context 3 Sociorelationele ontwikkeling

C3, ET 6 De leerlingen doorprikken vooroordelen, stereotypering, ongepaste beïnvloeding en machtsmisbruik.

Structurele maatregelen

Optimaal wordt dit educatief aanbod ondersteund door structurele maatregelen. Structurele maatregelen zijn gericht op het creëren van een ondersteunende omgeving voor en het werken aan het welbevinden van de leerling(en) door:

- de inspraak van leerlingen op klas- en schoolniveau te stimuleren;
- positieve contacten tussen leerlingen en leerkrachten en ander schoolpersoneel te bevorderen;
- te zorgen voor een aangename infrastructuur;
- ...

Ook bij het uitwerken van het drugbeleid kan de school de leerlingen actief betrekken, bijvoorbeeld door gebruik te maken van de VAD-leerlingenbevraging.

Wanneer dit gebeurt, werkt de school heel concreet rond de VOET (te verfijnen of verbreden afhankelijk van de competenties die de school wil benadrukken vanuit haar pedagogische visie):

Context 1 Lichamelijke gezondheid en veiligheid

C1, ET 10 De leerlingen participeren aan gezondheids- en veiligheidsbeleid op school.

Context 5 politiek-juridische samenleving

C5, ET 2 De leerlingen passen inspraak, participatie en besluitvorming toe in reële schoolse situaties.

C5, ET 5 De leerlingen tonen aan dat het samenleven in een democratische rechtsstaat gebaseerd is op rechten en plichten die gelden voor burgers, organisaties en overheid.

Ondersteuningsaanbod

Werken aan een drugbeleid is een proces: nadenken over de aanpak van een maatschappelijk thema, nadenken over hoe men de competenties zal versterken die de jongeren nodig hebben om hiermee om te gaan, uitstippelen van rollen, procedures en taken voor het hele schoolteam, communiceren en samenwerken met verschillende partners (CLB, ouders, leerlingen, ...).

Voor ondersteuning bij het uitwerken of bijsturen van het drugbeleid van uw school, voor consult, vorming, concrete methodieken, ... kan u terecht bij de **preventiewerkers alcohol en drugs, verbonden aan Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg.**

West-Vlaanderen

Regio Oostende

Middelpunt
CGG Noord-West-Vlaanderen
Frère Orbanstraat 143
8400 Oostende
T 059 50 05 00 - 059 51 27 53 | F 059 51 12 56
info@middelpunt-wvl.be

Regio Roeselare

Middelpunt
CGG Largo
J. Lagaelaan 21
8800 Roeselare
T 051 25 99 30 | F 051 25 99 39
info@middelpunt-wvl.be

Oost-Vlaanderen

Regio Gent

CGG Eclips - C.A.T. Preventiehuis
Martelaarslaan 204a
vanaf 1 maart verhuis naar Lange
Viollettestraat 84
9000 Gent
T 09 233 58 58 | F 09 233 29 82
cat.preventiehuis@cggeclips.be

Regio St.-Niklaas

GGZ Waas en Dender - Delta Preventie
Grote Peperstraat 15
9100 Sint-Niklaas
T 03 760 00 70 | F 03 765 00 50
delta@ggz.be

Antwerpen

Regio Mechelen

CGG De Pont
Hanswijkstraat 48
2800 Mechelen
T 015 42 08 32 | F 015 42 05 05
peter.aertsen@cggdepont.be

Regio Antwerpen

CGG VAGGA Verslavingszorg en -preventie
Ketsstraat 17
2018 Antwerpen
T 03 235 21 74 | F 03 235 37 96
drugpreventie@vagga.be

Regio Turnhout

CGG Kempen - De Meander
Parklaan 162
2300 Turnhout
T 014 47 12 20 | F 014 47 12 29
ingetryens@cggkempen.be

Vlaams-Brabant

Regio Leuven

CGG Vlaams-Brabant Oost
Vital Decosterstraat 86
3000 Leuven
T 016 32 97 00 | F 016 32 97 02
preventie@cgg-vbo.be

Regio Halle-Vilvoorde

CGG Ahasverus
Muurveld 38
1730 Asse
T 02 452 52 94
preventie@ahasverus.be

Brussels Gewest

CGGZ Brussel
Houba de Strooperlaan 136
1020 Brussel
T 02 478 90 90 | F 02 479 87 75
alcoholendugspreventie@cggz-brussel.be

Limburg

VGGZ Limburg, CAD

Weg naar As 54 b 12

3600 Genk

T 089 32 97 75 | F 089 32 97 73

info@cadlimburg.be